

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання

Вченої ради РДГУ

30.09.2020р. № 1

Голова вченої ради РДГУ

 проф. Ф.М.Постоловський

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ПІДГОТОВКИ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ
У РІВНЕНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ
УНІВЕРСИТЕТУ**

Рівне 2020

Методичні рекомендації
щодо підготовки навчальних планів
у Рівненському державному гуманітарному університеті

1. Оформлення навчальних планів має бути виконане у відповідності до затвердженої форми, що додається.
2. Назва галузі знань та спеціальності вказується відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого Постановою №266 КМУ від 29.04.2015р., та внесених змін до неї.
3. Назва академічної кваліфікації формується з назви освітнього ступеня (бакалавр, магістр) та найменування спеціальності.
4. Назва професійної кваліфікації є назвою первинної посади, яку може обіймати випускник без досвіду попередньої роботи. Назву професійної кваліфікації (якщо її здобуття передбачається) слід обирати із числа наведених в 3-му (для рівня бакалавр) і 2 розділі (для рівня магістр) Державного класифікатора професій.
Кваліфікацію викладача для освітнього ступеня магістр присвоювати на спеціальностях, стандарти яких дозволяють таке присвоєння, та за умови виконання психолого-педагогічної підготовки.
Кваліфікацію викладача для освітнього ступеня магістр на спеціальностях 012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта, 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) не присвоювати.
5. Присвоєння професійних кваліфікацій має бути обґрунтоване відповідністю результатів навчання за освітньою програмою підготовки вимогам професійного стандарту (за його відсутності - кваліфікаційній характеристиці).
Присвоєння додаткової кваліфікації обумовлюється наявністю відповідної практичної підготовки і підтверджується окремою формою підсумкової атестації.
6. Обсяг освітньо-професійної програми за освітнім рівнем бакалавра на основі повної загальної середньої освіти складає 240 кредитів ЄКТС, а на основі диплома молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) – 120-180 кредитів ЄКТС. Обсяг освітньо-професійної програми за освітнім рівнем магістра складає 90 кредитів ЄКТС.
7. Графік освітнього процесу за денною формою укладається, виходячи з наступних позицій:
 - 7.1. Навчальний рік в університеті розпочинається 1 вересня і включає: 2 семестри (осінній та весняний), теоретичне навчання упродовж яких завершується екзаменаційними сесіями (зимовою та літньою), та практики. Сукупна тривалість семестрів, екзаменаційних сесій і практик впродовж навчального року (курсу) не може бути меншою за 40 тижнів.
 - 7.2. Тривалість канікул на навчальний рік (крім випускного) - не менше 8 тижнів, але не більше як 12 тижнів.
 - 7.3. Тривалість теоретичного навчання, як правило, складає 35 тижнів на навчальний рік, але може бути змінена у випадку проведення навчальних та виробничих практик.
 - 7.4. Тривалість екзаменаційної сесії (денна форма навчання), як правило, складає 3 тижні (планується до 5 екзаменів), однак може бути зменшена до 2 тижнів (планується до 4 екзаменів). Планувати на екзаменаційну сесію менш як 3 іспити недоцільно (за винятком магістратури та випускного семестру).
 - 7.5. Для проведення кожної форми підсумкової атестації (атестаційний екзамен, комплексний екзамен, захист випускної кваліфікаційної роботи) в графіку освітнього процесу виділяється 1 тиждень. Кредити ЄКТС для проведення атестації не присвоюються.
 - 7.6. У випадку, якщо навчальним планом передбачений обов'язковий захист випускної кваліфікаційної роботи, в графіку освітнього процесу має бути виділений час для її написання орієнтовно 4 тижні (6 кредитів ЄКТС).
 - 7.7. Мінімум 6 тижнів (9 кредитів ЄКТС) за весь період навчання має бути виділено на проходження практики з відривом від навчання, яка є обов'язковим компонентом нормативної частини програми підготовки.

8. Основою для розробки освітньо-професійних програм і навчальних планів випускаючими кафедрами є:
- 1) перелік компетентностей випускника;
 - 2) нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти;
 - 3) форми атестації здобувачів вищої освіти;
 - 4) вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності) або кваліфікаційних характеристик працівників.

Не допускається планування навчальних дисциплін, за якими не визначені результати навчання; обсяги навчальних дисциплін мають бути пропорційними їх участі у забезпеченні досягнення заявлених результатів навчання.

9. Обсяг всіх видів навчального навантаження (навчальні дисципліни, практики, курсові і кваліфікаційні роботи) студента в плані має бути кратним цілому числу кредитів ЄКТС. Мінімальний обсяг – 3 кредити. Навчальне навантаження студента на навчальний рік – 60 кредитів ЄКТС.
10. Якщо курсова робота не є складовою частиною навчальної дисципліни і оцінюється окремо, на її виконання виділяється 3 кредити ЄКТС, що має бути відображено в початковому плані. Кількість курсових робіт не повинна перевищувати 1 на семестр (рекомендовано – 2 роботи на весь термін підготовки бакалавра). При цьому студентам 1 курсу курсові роботи не плануються взагалі, а у випускному семестрі можуть плануватися лише за умови відсутності в плані кваліфікаційної роботи бакалавра.
11. План освітнього процесу складається з двох блоків: обов'язкові компоненти освітньої програми (цикл загальної підготовки та цикл професійної підготовки) та вибіркової компоненти освітньої програми. Кожен вибір забезпечується 2-3 дисциплінами та вибором дисципліни з іншої освітньої програми (перелік дисциплін оприлюднений на сайті університету). Враховуючи традиції університету, наявний кадровий склад, рішення навчально-методичної ради університету, рекомендується:

- до циклу вибіркової компонент навчальних планів освітнього ступеня бакалавр включати вибіркової дисципліни в обсязі цілого числа кредитів, але не менше 3 кредитів ЄКТС:
 - Екологія;
 - Психологія (для не педагогічних спеціальностей);
 - Вікова фізіологія та валеологія;
 - Економіка;
 - Релігієзнавство;
 - Правознавство;
 - Політологія;
 - Етика та естетика;
 - Соціологія;
 - БЖД та ОП;
 - Теорія і практика ефективної комунікації;
 - Інклюзивна освіта;
 - Та інші (рекомендується користуватися електронним переліком вибіркової дисциплін на сайті університету).
- до циклу вибіркової компонент навчальних планів освітнього ступеня магістр включати вибіркової дисципліни в обсязі цілого числа кредитів, але не менше 3 кредитів ЄКТС:
 - Філософія та методологія наук;
 - Соціальна філософія;
 - Цивільна безпека;

- Охорона праці;
- Актуальні проблеми української історії;
- Соціальні конфлікти в Україні;
- Та інші (рекомендується користуватися електронним переліком вибіркових дисциплін на сайті університету).

Вибіркові дисципліни на освітніх рівнях бакалавра та магістра включати в навчальний план з другого семестру.

При поєднанні двох предметних спеціалізацій в одній освітній програмі (наказ МОНУ від 12.05.2016р. № 506) освітні компоненти за двома спеціалізаціями повинні бути включені в обов'язковий блок.

- Вивчення всіх навчальних дисциплін завершується заліком або екзаменом. Для обов'язкових дисциплін віддавати перевагу екзамену, для вибірових – заліку. Якщо дисципліна викладається впродовж кількох семестрів, проміжний контроль може бути модульним.
- Сумарна кількість екзаменів та заліків за семестр не може перевищувати 8 (але не більш як 5 екзаменів на 1 сесію).
- Співвідношення аудиторних годин і годин самостійної роботи за всіма дисциплінами навчального плану має бути витриманим в межах семестру:
 - для освітнього ступеня бакалавр - 40:60 (для обов'язкових професійних дисциплін) та 33:67 (для всіх інших дисциплін);
 - для освітнього ступеня магістр - 33:67 для всіх дисциплін.
- Обов'язкова складова підготовки є інваріантною для всіх студентів, що навчаються за одним навчальним планом.
- Навчальний план по заочній формі навчання є не самостійним планом, а адаптованою до меншої кількості аудиторних занять версією навчального плану за денною формою навчання. Перелік дисциплін, їх кредитний вимір, вид навчальних занять і заключні форми контролю повинні співпадати з планом денної форми.
- Усі загальні реквізити навчального плану заочної форми навчання, окрім форми навчання, з точністю переносяться з відповідного навчального плану денної форми навчання.
- Таблиці «Практика» та «Атестація» навчального плану заочної форми навчання з точністю переносяться з відповідного навчального плану денної форми навчання.
- Частка годин аудиторних занять з кожної навчальної дисципліни має знаходитись у межах 10% - 12% загального бюджету часу цієї дисципліни. При цьому кількість годин аудиторних занять з будь-якої дисципліни не може бути меншою за 6.
- Відсоток скорочення кількості аудиторних занять (порівняно з планом денної форми навчання) повинен бути пропорційним за всіма дисциплінами навчального плану. При визначенні коефіцієнта скорочення годин аудиторних занять слід враховувати тривалість сесії (неділя і святкові дні - вихідні), тривалість робочого дня (8 академічних годин на день), а також необхідність виділення часу на складання заліків (2 години) та екзаменів (4 години). В день складання екзамену може плануватися не більш як 4 години аудиторних занять.
- Освітній процес за заочною формою навчання здійснюється під час сесій та самостійного навчання у міжсесійний період. Міжсесійний період для заочної форми навчання - це частина навчального року, протягом якого здійснюється самостійна навчальна робота студента. Сесія для заочної форми навчання – це частина навчального року, протягом якої здійснюється освітній процес за всіма видами навчальних занять, що передбачають безпосередню присутність викладача (лекції, лабораторні, практичні та семінарські заняття, консультації та контрольні заходи).
- Загальна тривалість сесій на кожний навчальний рік визначається, виходячи з обсягу додаткових відпусток, зазначених у ст. 15 Закону України «Про відпустки». На першому та другому курсах студентам-заочникам надаються додаткові оплачувані відпустки тривалістю 30 календарних

днів, для студентів третього і наступних курсів та при здобутті наступної вищої освіти - 40 календарних днів. Для проведення атестації надаються додаткові оплачувані відпустки: на період складання державних екзаменів - 30 календарних днів, на період підготовки та захисту кваліфікаційної роботи - чотири місяці.

22. Необхідною умовою затвердження проєктів навчальних планів є проведення їх експертизи – методичними радами факультетів, навчальним відділом, навчально-методичною радою університету.